

№ 237.

Kalendarzyk tygodniowy:

Wt. św. Wiktora M.  
 Sr św. Łukasza Ew.  
 Czw św. Piotra z Alk.  
 Piąt. św. Ireny.  
 Sob. św. Urszuli P. M.  
 Niedz. św. Jana Kantego.  
 Pon. św. Seweryna.

Wschód słońca: godz. 6 m. 31  
 Zachód słońca: godz. 5 m. 59  
 Dług. dnia: godz. 10 m. 28  
 Ubytek dnia: g. 6 m. 17

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:  
 Rocznie rb. 6 k. —  
 Półrocznie „ 3 „ —  
 Kwartalnie „ 1 „ 50  
 Miesięczn. „ — „ 50  
 Odnoszenie 10 k. m.  
 Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:  
 Rocznie rb. 7 kop. 40  
 Półrocznie „ 3 „ 70  
 ZAGRANICĄ:  
 Miesięczn. „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 592.

# ROZWOJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Wtorek, dnia 17 października 1911 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane” przed tekstem 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

## Elektrownia Łódzka

podaje do wiadomości P.P. właścicieli nieruchomości i przedsiębiorców budowlanych, że przed rozpoczęciem wszelkiego rodzaju robót ziemnych na trotuarach lub przy kopaniu foss pod fundamenty przy trotuarach, należy niezwłocznie zawiadomić

Biuro Techniczne Elektrowni w celu zabezpieczenia kabli, leżących pod trotuarami.

Za wszelkie uszkodzenia kabli i wpływające stąd straty materialne, oraz wypadki z ludźmi, czynimy odpowiedzialnymi te osoby, które wyżej wymienione roboty wykonywają same, przez swych podwładnych lub powierzają przedsiębiorcom, bez uprzedniego porozumienia się z Elektrownią.

3329

TEATR POLSKI A. ZELWEROWICZA, ul. Cegielniana № 63.

W Środę dnia 18-go października o godzinie 8-ej wieczorem po cenach o połowę niższych od cen popularnych dana będzie gra w 3-ach aktach ciesząca się powodzeniem F. Molnara, przekład A. Zelwerowicza „**GWARDZISTA PRZYBOCZNY**” 3938

Łoże 6 osobowe 4.20, 4 osob. 2.90, krzesła 75—35 k. Sprzedaż biletów w cukierni W-go Komora, róg Dzielnej i Wschodniej, od 10—1 po poł. i od 2—8 w. a w dzień przedstawienia w kasie teatru od 5 do końca przedstawienia.

## Lokomobile

używaną o sile 250 do 350 koni

**Kupię zaraz**

Oferty przyjmuje Centralne Biuro Ogłoszeń L. i E. Matzi i S-ka

Warszawa, Marszałkowska 130 pod literami „C. W.” 3355

## Skład Masła O. TAUCHERT.

Obocnie ul. Andrzeja № 3, telefon 21-52.

Poleca masło, znane ze swej dobroci i różnych gatunków, a nadchodzące już w większych transportach, oraz inne produkty wiejskie, jako to: **Miód, drób żyty, jaja, owoce, jarzyny i t. p.**

Sklepom odpowiedni rabat.

**DOSTAWA DO DOMÓW!!! DOSTAWA DO DOMÓW!!!**

### Z przemysłu łódzkiego.

Wobec krążących w prasie różnorodnych poglądów, zdań, opinii i t. d. co do teraźniejszego położenia przemysłu łódzkiego, zwróciliśmy się o informację do jednego z obezpanych dokładnie ze stosunkami miejscowymi.

Zapytany stwierdził przedewszystkiem, że teraźniejsze zawikłania polityczne nie mogą wpłynąć na nasz przemysł, który zasila li tylko Rosję, a zatem dotyczą go bardzo pośrednio zamieszki polityczne zachodnio europejskie i pod tym względem jest on w lepszym o wiele położeniu, aniżeli przemysł angielski lub francuski, nie mówiąc już o przemyśle niemieckim, zanadto wybejajnym w stosunku do zasobów finansowych kraju, a skutkiem tego cierpiącym przy najbliższym poruszeniu się igły politycznej (ostatnie krachy w związku z wycofywaniem kapitałów francuskich).

Wojna ta jednak w związku z niepewną sytuacją polityczną nie pozwala podnieść się cenom bawełny.

Zdawałoby się, że ten wynik powinien cieszyć fabrykantów; ale tendencja zniżkowa na materiały surowe ma to złe skutki dla producenta, że kuczy, którzy zaopatrzyli się u niego w towar po dawniejszych droższych cenach, posiadają jeszcze jego zapasy, żądają bez pardonu buni-

Teatr Popularny

Dziś o 8 m. 15 w.

Jutro o 8 m. 15 w.

Konstantynowska 16.

„Smierć Iwana Groźnego”

Tragedya w 5 aktach Tolstoja.

„**Krzyżacy**”

Sienkiewicza w 7 odsłonach

The Bio-Express, Zielona 2. — Dziś nowy wspaniały program bez konkurencji.

W piątek, 20 b. m. o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się

**1-sza Lekcja Tańca dla Pań**

Witold Lipiński

Widzewska 47 m. 1. Członek Francuskiej Akademii Profesorów Tańca w Paryżu.

Poszukiwany jeszcze jeden pianista. 4034

Dla młodzieży i starszych:

1) Adam Mickiewicz — „Pan Tadeusz” wydanie ozdobne z ilustracjami St. Masłowskiego; cena w oprawie 2.50 kop., dla prenumeratorem „Rozwoju” tylko 1.25 kop.



# II Emisja Akcyj Towarzystwa Akcyjnego ELEKTROWNI ZGIERSKIEJ w ZGIERZU.

Zarząd Akcyjnego Towarzystwa Elektrowni Zgierskiej ma zaszczyt podać do wiadomości, że na zasadzie uchwały Nadzwyczajnego Zebrania Ogólnego akcyonariuszów z d. 13 (26) kwietnia 1911 roku, zatwierdzonej przez Ministra Handlu i Przemysłu reskryptem z d. 2 września 1911 r. st. st. za № 7318, kapitał zakładowy Akc. Towarzystwa Elektrowni Zgierskiej zwiększonym zostaje o Rub. 250,000 drogą emisji 2500 sztuk nowych akcji po Rub. 100.— każda, na następujących warunkach:

1. Cena emisyjna nowej akcji (2 emisji) oznacza się na **Rub. 104.**— za sztukę z których **Rub. 100.**— zaliczone będą do kapitału zakładowego, reszta zaś za kosztą związane z emisją i stemplem.
2. Wpłaty na nowe akcje (2 emisji) dokonane być mają w terminach następujących:
  - a) najpóźniej d. 5 (18) października 1911 r. **Rub. 29.**— z tego **Rub. 25.**— na kapitał zakładowy.
  - b) najpóźniej do 5 (18) listopada 1911 r. **Rub. 25.**— na kapitał zakładowy.
  - c) najpóźniej d. 5 (18) stycznia 1912 roku **Rub. 25.**— na kapitał zakładowy.
  - d) najpóźniej d. 17 (30) marca 1912 r. **Rub. 25** — na kapitał zakładowy.
3. Nowe akcje (2 emisji) będą miały udział w zyskach za cały 1912 rok.
4. Każda akcja pierwszej emisji daje prawo do nabycia jednej akcji 2 emisji.
5. Akcyonariusze, pragnący korzystać z prawa nabycia nowych akcji (2 emisji) powinni w miejscach poniżej wskazanych przedstawić swe akcje pierwszej emisji do ostęplowania i jednocześnie wnieść pierwszą ratę **Rub. 29.**— na każdą akcję nowej (2-jej emisji) **nie później jednakże niż 5 (18) października a 1911 roku.**
6. Akcyonariusze, którzy do wyżej wymienionego terminu **t. j. do dnia 5 (18) października 1911 r. włącznie,** akcji do ostęplowania nie przedstawią i wpłat nie uczynią, tracą prawo nabycia nowych akcji (2-jej emisji) po cenie emisyjnej.
7. Przy wpłacie pierwszego wniosku wydane będą pokwitowania tymczasowe, na których następnie zaznaczać się będą dalsze wpłaty.
8. Do niniejszej emisji stosują się § 15 i 16 Towarzystwa.
9. Zapisy na nowe akcje i wpłaty przyjmują:

## Towarzystwo Wzajemnego Kredytu w Zgierzu i Bank Handlowy w Łodzi. 3107

akcji, gdyż słusznie wskazują na to, że kupiwszy towar drogi, a będąc zmuszeni sprzedać go obecnie tanio, skutkiem niższych cen, musieliby zbankrutować. Z ich punktu widzenia racya, ale dalszego konsekwencye zmienionej koniunktury mają się odnieść koniecznie na skórce fabrykanta—oto pytanie. W innych krajach fabrykant nie dałby żadnej bonifikacji za dawniej sprzedany towar, gdyż kupiec tak samo powinien ryzykować, jak i fabrykant, lecz u nas fabrykant zmuszony jest do udzielania bonifikacji, w przeciwnym bowiem razie niesumienny, a raczej zdemoralizowany przez anarchię handlową, panującą w Rosji, kupiec zwróciłby mu bez najmniejszych skrępowań towar zwykle jeszcze nie zapłacony. A takich zwrotów w naszym kupiectwie łódzkim „retou rami” zwanych, najbardziej się boją fabrykanci. Fabrykant czekał rok, czasami dłużej na pokrycie, a obecnie zamiast niego otrzymuje zleżały, niemodny już towar, za którego przewóz powrotny jeszcze zapłacić musi.

Widzimy więc, że pośrednio wojna daje się odczuć i naszemu przemysłowi, który, zdawałoby się, nie ma z nią nic wspólnego.

Dające się zauważyć u nas pewne utrudnienia finansowe można porównać tylko z chwilowemi Anglii lub Francji, gdyż w Niemczech są stosunki o wiele bardziej zaognione.

Nasz przemysł ma granitową opokę. Nawet popytowi wewnętrznemu nie jest w stanie zadość uczynić.

Co do środków finansowych, jest faktem niezaprzeczoną i udowodnioną, że banki niemieckie poszukują pieniędzy u nas.

Ruch budowlany jest wciąż bardzo żywy. Ceny mieszkań bynajmniej nie mają tendencji spadkowej, a fakt ten, smutny z innych wzglę-

dów, świadczy, że rozwój ludnościowy trwa dalej, poszukiwania zaś większych mieszkań świadczą o wzrastającym dobrobycie.

Akcje przedsiębiorstw łódzkich użyteczności publicznej, które są prawie wyłącznie w rękach łódzian, bynajmniej się nie zniżają. A ten zdrowy instynkt świadczy o zaufaniu we wzrost Łodzi.

Lokaty w papierach wzrosły u nas w ciągu ostatnich kilku lat nadzwyczajnie, a że i ruch budowlany trwa nieprzerwanie, więc Łódź skutkiem dużych wypłat Berlinowi, nie ma nadmiaru gotówki, choć firmy zasobniejsze i solidne najmniejszych pod tym względem nie uczuwają trudności.

Ograniczenia w bankach doznają tylko elementy słabsze, a ostatnie „plajty” zrobiły firmy od dłuższego już czasu notorycznie słabe, na które świat handlowy patrzył już dawniej kosem okiem, lub też firmy tak małe i źle postawione, że wogóle o nich mówić niewarto.

Nie będziemy również zwracać uwagi na tych spekulantów bawelnianych, których powodzenie jest oparte na hazardzie. Hazard nie stanowi istoty przemysłu. Przechodząc do poszczególnych branż stwierdzić musimy, że większe fabryki bawelne stoją po części bez towaru, przedza bawelniana przychodzi obecnie, pomimo względnie wysokich stawek celnych, w duże ilości, co świadczy, że zapotrzebowania są większe niż wydajność naszego przemysłu, a widzimy z drugiej strony, że powstają nowe przedsiębiorstwa lub powiększają się już istniejące.

Branża wełniana przechodzi w chustkach kryzys podobny do tego, jaki przed laty dwudziestu kilku przechodziło Berne Morawskie. Jest to zupełnie naturalne. Konfekcja tania wypiera chustki, bo każda „Kasia” lub „Malgosia” ro-

syjska woli choćby niepraktyczny tani żakiet, niż chustkę, która ani tak modną, ani tak elegancką być nie może. Raczej świadczy to o pewnym wzroście dobrobytu i kultury choćby zewnętrznej.

Naturalnie przejście to w danym przemyśle odbija się kryzysem. Bądźmy atoli zupełnie spokojni, olbrzymia większość fabryk, wyrabiających chustki to bardzo poważne i solidne przedsiębiorstwa. Już od dłuższego czasu przetrwały się one na inne artykuły i tym razem zastosowują się do zmienionych warunków, a biorąc pod uwagę, że zapotrzebowanie lepszych towarów jest coraz większe, przemysł nasz przyjdzie do wyrobów gatunków wyższych, co zawsze z punktu widzenia wytwórczości jest pożądane tak dla jednostki przemysłowej jak i dla ogółu.

Branża wełny czesankowej miała rok normalny, wełniana — dobry, a wytwórczość towarów na konfekcję męską — bardzo dobry.

Fabryki maszyn są zajęte, przemysły pomocnicze, z wyjątkiem przedziału zarobnych — zajęte dobrze, zwawo idą transakcje czysto-handlowe, dużo notują transakcji u rejentów etc., więc doprawdy my, ludzie tkwiący w przemyśle, z całym spokojem a nawet z dobrą otuchą stoimy wobec teraźniejszego położenia. Że pewne wyrostki niepożądane zostaną obcięte, to i lepiej.

Parazytów zawsze usuwać należy, a parazytami w danym wypadku nazywamy elementy spekulacyjne, gryderskie, fabrykantów bez fabryk (czasami nawet bez sztyldów), etc.

Przemysł łódzki dawno już wyrósł z buciaków dziecięcych, silny to i krzepki młodzian, a energia wytwórcza coraz więcej zdobywa mu rynków, rozszerza przestrzenie i poszerza go w głąb.

Trzy lata już mija od Stołypnowskiej reformy agrarnej, która, chociaż wywołała ostrą krytykę, jednakże z czasem podnieśli kupczą siłę części właścicieli rosyjskich, a wtedy będą oni gorączkowo zapatrywać się w materiały.

Oczywiście, że to moment dalszy i trochę nieuchwylny. Wsłuchując się atoli w opinię i tętno większych przedsiębiorstw, musimy dojść do konkluzji, że przemysł nasz stoi przed uwarunkowaną koniunkturą rozwojową.

Przyszły sezon zapowiada się nieźle. Ograniczenie produkcji zmniejszyło znacznie zapasy na składach i czuł przez to towar droższym, a chwilowe tanienie surowicy, tak bawełny jak i wełny, pozwala z jednej strony na większe obroty handlowe niemi, a z drugiej — umożliwia fabrykom przystępniejsze ceny materiałów a nawet pracowanie na skład. My łódzianie patrzymy z całym spokojem w przyszłość. Może niedługo nastanie koniunktura, która pozwoli, by i o robotnikach sobie przypomniano i na nowo podniesiono płacę zarobkową.

Jeszcze ta chwila nie nadeszła, ale przekonani jesteśmy, że przemysłowcy nasi, nauczeni doświadczeniem lat ubiegłych, nietylko siłą kierować się będą lecz że i społecznie poimają swe obowiązki, pamiętając, że syty robotnik i mający za co się odziać i mający za co żyć to opoka przemysłu.

Na tem skończył się wywiad...

Obserwując swego interlokutora, podziwiałem jego spokój i gorączkową pracę, przerywaną od czasu do czasu sygnałami aparatu telefonicznego, odczytywaniem nadsyłanych depech lub odwoływaniem różnorodnych dyspozycji. Wszystko to świadczy że w świecie przemysłowym praca wro i kipi na dobre. Tutejsi pracownicy to niezwykli ludzie. Z jednej strony z łatwością obracają setkami tysięcy rubli, nie zapominają jednak o konieczności skopiowania nawet mniej ważnego dokumentu, młodsza generacja za przykładem starszej obejmuje ciągle całość, a jednocześnie wchodzi we wszystkie szczególne interesy.

K.

## Wystawa ruchoma.

Intencją do zorganizowania wystawy ruchomej prób i wzorów przemysłu krajowego i objazdu z nią ważniejszych miast kraju powzięto istniejące przy warszawskim oddziale Towarzystwa popierania przemysłu i handlu Koło samopomocy przemysłowej, założone w celu popierania wytwórczości krajowej.



Po usilnej agitacji wśród firm przemysłowych i mozołnej pracy, zapoczątkowanej w roku 1909, stanęło do apelu około 200 firm, nadsyłając swoje okazy na wystawę.

Pierwszy publiczny pokaz wystawy ruchomej odbył się w dniu 20—23 marca r. b. w Warszawie. W dniu 29 marca wyruszyła kolejną wiedeńską do Sosnowca, gdzie otwarto ją w dniu 1 kwietnia. Te pierwsze występy publiczne wystawy powiodły się w zupełności. Według wytkniętej marszruty, wystawa ruchoma dotychczas objechała 27 miast Królestwa Polskiego. Obecnie przyszła kolej na Łódź.

W ubiegłą sobotę, o godz. 7 wieczorem, odbyło się uroczyste otwarcie wystawy ruchomej w mieście naszym. W obecności członków komitetu obywatelskiego, prezydenta m. Łodzi rz. r. st. W. Piętkowskiego, przedstawicieli różnych instytucji społecznych i prasy—ponosząc wstępę przebiegła pani Emilowa Eisertowa. Do zebranych przemawiał kierownik wystawy p. Józef Bleszyński, wyjaśniając znaczenie i cele wystawy, poczem zajęto się oglądaniem zgrupowanych okazów.

Urządzona w kilku salach na terytorium przy ulicy M. Kołajewskiej № 40 wystawa, imho skromna, wywiera bardzo sympatyczne wrażenie. Zgromadzone tu wszystko, co zdobyto w ciągu kilku miesięcy ciężkiej pracy. Ekspozycje umieszczone są przeważnie w oszklonych gablotkach; każdy okaz opatrzony jest odpowiednim numerem, ułatwiającym orientowanie się w katalogu.

Na ścianach pawilonów widzimy zawieszone różnorodnie afisze, plakaty, wydawnictwa firm warszawskich i prowincjonalnych.

W rozmieszczonych na stołach gablotkach z okazami znajdujemy próby i wzory z różnorodnej dziedziny wytwórczości naszego przemysłu. Reprezentowane są okazy wyrobów cukierniczych, przyrządów szklanych, akwarele, werniksy, płyny malarskie, lustra toaletowe, ściennne, galanterijne, narzędzia optyczne, wyroby pończosznicze, środki lecznicze i kosmetyczne, wyroby zakładu artystycznego inkrustacji i mozaiki, wyroby aluminiowe, worki do cukru, do mąki i zboża, dywany, portyery, gramofony, próby wyrobów kaszy owsianej, mączki kakao i kawy słodowej, okazy guzików z drzewa, pralnie ręczne do użytku domowego, instrumenty muzyczne, naczynia aluminiowe, smarowidła do skór i kopyt, pomadki i kremy do czyszczenia metali, atrament, guma arabska, oliwa do maszyna, sztuczne marmury, kefir i przetwory mleczne, próby wyrobu wapna murarskiego, miążu wapiennego do roli, tkaniny metalowe, wina owocowe, wyroby celulojdowe; artykuły, potrzebne w gospodarstwach rolnych, roboty snycerskie i pozłotnicze; grawerki; hafty i koronki bawełniane i jedwabne, olówki, obuwie filcowe i płócienne; gilzy do papierosów, wyroby szrotkarskie, dachówki i dreny z piasku, wyroby szlifierskie, kwiaty sztuczne, tkaniny ludowe; przyrządy do doświadczeń i nauki poglądowej, płóta stalowe, płótna malarskie i tekstury i t. d.

W pawilonie dla wystawców łódzkich znajdujemy różne okazy reprezentowane przez 26 firm.

W głównej sali na wzniesieniu umieszczono instrumenty muzyczne, jak pianina automatyczne firmy łódzkiej A. Fiszer, przyrządy do wyrobu i próby cegły białej z wapna i piasku, którą produkuje cegielnia p. I. Dargilewicz p. f. «Silo». W sobotę przedstawiciel tej firmy demonstrował stopień wytrzymałości tej cegły na ciśnienie. Cegła ta okazała się o wiele twardszą i spoiwszy od zwykłej czerwonej.

Przez trzy dni ubiegłe ruch na wystawie był ożywiony. Zwiedzali wystawę i sfery robotnicze, dla których wielu właścicieli fabryk zakupili bilety. Ceny tych biletów po 10 kop.

Zwiedzającym wystawę przyjemnia chwila grająca orkiestra Tow. akc. K. Scheiblera.

W tych dniach pokazywane będą zdjęcia kinematograficzne procesu fabrykacji wyrobów bawełnianych w oddziałach Tow. akc. K. Scheiblera.

Objaśnień na wystawie udziela dyrektor p. Sendek.

(a)

KALENDARZYK TERMINOWY

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dzisiaj Znamysławy. Jutro Bratumiła.

TEATR POLSKI A. Zelwerowicza (Cegielniana 63). Jutro „Gwardzista przyboczny”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16).

Dzisiaj „Smierć Iwana Groźnego”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem. Jutro „Krzyżacy”. (Przedstawienie dla „Harmoni”). Początek o godzinie 8 min. 15 wieczorem

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od g. 4 pp. do 10 w.; w niedziele i święta od g. 12 w poł. do 10 w.

KRONIKA.

(—) **Odpoczynek w handlu.** Uchwalony niedawno przez Dumę państwową projekt ustawy o odpoczynku normalnym i świątecznym pracowników handlowych ma być zaraz po feriach rozważony w komisji Rady państwa. Jak wiadomo, rzeczony projekt w tej postaci, w jakiej go uchwaliła Duma państwowa, wywołał liczne i poważne zarzuty. W szczególności dla Królestwa Polskiego wydaje się on pod niektórymi względami nawet mniej odpowiednim, aniżeli obowiązująca w tej mierze obecnie ustawa tymczasowa z dnia 28-go listopada 1906 r.

W posiadaniu Koła polskiego w Petersburgu są opinie w danej sprawie komitetu giełdowego warszawskiego, Stowarzyszenia kupców polskich, Koła kupców kolonialnych w Warszawie, Towarzystwa wzajemnej pomocy pracowników handlowych i przemysłowych w Warszawie i wreszcie obszerny referat p. Franciszka Nowodworskiego, obejmujący całokształt projektowanej ustawy z szeregiem specjalnych przepisów dla Królestwa Polskiego.

Wobec przewidywanego rychło rozpoznawania projektu, o którym mowa, w Radzie państwa następuje pytanie: czy ze względu na braki i wady nowego projektu nie byłoby lepiej starać się raczej o pozostanie na razie przy obecnej ustawie tymczasowej? Pytanie to, jako bardzo aktualne, powinno wywołać głosy ze sfer miodrajnych.

(—) **Wychodźstwo do Argentyny.** Polskie Towarzystwo emigracyjne zwraca uwagę wychodźcom na wyjątkowo korzystną koniunkturę, jaka zapowiada się obecnie na rynku pracy w Argentynie zarówno wskutek spowodowanego konfliktem włosko-argentyńskim zakazu wychodźstwa włoskiego, jak i wobec widoków na dobre urodzaje oraz wobec rozmaitych przedsięwziętych tam na szeroką skalę robót publicznych.

(—) **Ankieta „Lutni”.** Zarząd „Lutni” warszawskiej, zbierając dane o istniejących Towarzystwach, uprawiających muzykę węgole, a śpiew chóralny w szczególności, zwraca się za pośrednictwem naszym o nadesłanie pod adresem „Lutni” (Warszawa, ul. Montaszkii № 5) następujących szczegółów: 1) Nazwy Towarzystwa wraz z dokładnym adresem. 2) Daty założenia Towarzystwa. 3) Liczby członków a) czynnych, b) popierających, c) honorowych. 4) Sumy rocznego budżetu. 5) Imion i nazwisk kierowników artystycznych i ich zastępców. 6) Listy członków zarządu. 7) Wazniejszych faktów w rozwoju Towarzystwa

Inne pisma polskie proszone są o przedrukowanie niniejszego.

(a) **Z komitetu giełdowego.** Ministerjum handlu i przemysłu zawiadomiło, że wydział informacyjny handlu ze wewnętrznego posiada wykazy firm angielskich, niemieckich i francuskich handlujących azbestem, dostarczane przez oficjalnych przedstawicieli w Londynie, Berlinie i Paryżu. Po wykazy te osoby interesowane powinny zwracać się bezpośrednio do wydziału informacyjnego w Petersburgu (Dworcowa № 8).

(x) **Ruch chorych.** W szpitalu miejskim dla chorob zakaźnych i gorączkowych w tygodniu od dnia 9 do dnia 16 b. m. ruch chorych przedstawia się jak następuje:

W dniu 9 października r. b. było chorych na ospę 23, w tygodniu sprawozdawczym przybyło 13, wypisało się 6, zmarło 3, w dniu 16 października r. b. pozostało na kuracji 27; na szkarlatynę było chorych 13, przybył 1, zmarł 1, pozostało 13; na tyfus wysypkowy przybył chory 1, zmarł 1; na różę było chorych 3, wypisało się 2, pozostał 1 chory.

Ogółem w dniu 9 b. m. było chorych 39, przybyło 15, wypisało się 8, zmarło 5, pozostało na kuracji w dniu 16 października r. b. 41 chorych.

(\*) **Ze Stowarzyszenia pracowników przemysłowo-handlowych.** W dniu 16 b. m. odbyło się w lokalu własnym Stowarzyszenia przy ulicy Zielonej nr. 15 (róg Wólczańskiej), pod przewodnictwem prezesa p. Fr. Nechwili, zebranie zarządu z udziałem członków Stowarzyszenia.

Przewodniczący wyjaśnił cel takich zebrań, które poza omawianiem ważniejszych spraw Stowarzyszenia powinny zbliżać z sobą członków i przyczynić się do podniesienia życia kulturalnego w Stowarzyszeniu; następnie przedstawił obecnym sprawozdanie z bieżących spraw Stowarzyszenia poczem p. Adamowicz wygłosił pogadankę na temat: „Historyczny zarys rozwoju przemysłowego Łodzi”.

Prelegent scharakteryzował ogólny stan przemysłu w końcu 18 stulecia, wykazał główne przyczyny niepowodzeń prób czynionych pod tym względem przez Stanisława Augusta i Tyzenhauza, mówił o podjętych na nowo przez rząd Królestwa Kongresowego.

W dalszym ciągu wskazywał główne czynniki rozwoju przemysłowego Łodzi, mianowicie wpływ kapitałów obcych, sprowadzenie maszyn parowych, wprowadzenie warsztatów mechanicznych, zniesienie granicy celnej, działalność byłego Banku Polskiego. Prelegent zakończył zestawieniem danych statystycznych o przemyśle łódzkim, w porównaniu z przemysłem całego Królestwa a w szczególności z przemysłem włóknistym w innych miejscowościach Królestwa Polskiego.

Następne zebranie zarządu z udziałem członków Stowarzyszenia odbędzie się w d. 13 listopada r. b.

(x) **Ze Stowarzyszenia pomocy obywateli austriacko-węgierskich** otrzymujemy zawiadomienie, że w piątek dnia 20 października zarządzający kancelaryą generalnego konsulatu c. k. austriacko-węgierskiego w Warszawie, pan Krynicki przyjadzie do Łodzi, w którym to dniu przyjmowanymi będą interesanci i prosby.

Godziny przyjęć w lokalu Związku przy ul. Piotrkowskiej 243, wyznaczono w dniu 20 b. m. od 10 — 12 rano i od 3 — 6 po południu, w d. 21 t. j. w sobotę od 10 — do 12 rano i od 3 do 5 po południu.

(x) **Wieczornica Klubu sportowego.** W sobotę, dnia 28 października r. b., w sali Domu Ludowego, przy ulicy Przejazd № 34 łódzki Klub sportowy urządza wieczornicę muzyczno-wokalno-deklamacyjną o bardzo urozmaiconym programie, wykonanym przez wybitne siły. Po wyczerpaniu programu rozpoczną się tańce. Początek punktualnie o g. 9 wiecz.

(h) **Zebranie związku czeladników piekarskich.** W dniu 15 b. m. o godzinie 4 po południu w lokalu własnym przy ul. Głównej № 17, odbyło się kwartalne zebranie członków związku. Zebranie zajął prezes związku p. Kazimierz Graliński. Na przewodniczącego zebrania powołano p. Józefa Razińskiego, na asesora pp. Teodora Gralińskiego, Piotra Kowalczyka, sekretarzem był pan Kazimierz Spodenkiewicz.

Podług sprawozdania kasowego przychodu od 1 lipca do 1 października było 755 rb. 17 kop., rozchód wynosił 592 rb. 58 kop.

Z tych pieniędzy włożono do kasy oszczędności 100 rb., pozostało w kasie związku 62 rb. 59 kop.

Biuro związku wydało zapomóg z fajerantów robotnych, oddanych przez pracujących, za 432 dni na sumę 864 rb.; płatnych zapomóg, oddanych przez pracujących — 363 rb. Wydano fajerantów sobotnich (do pomocy) 771 dni—1,542 rb. Dano posady 15 członkom.

(f) **Ze sportu.** W niedzielę ubiegłą na placu sportowym przy ul. Targowej № 87/89, o godz. 10 rano grały w piłkę nożną kluby „Victoria” i „New-Castle.” Rezultat wypadł na korzyść „New-Castle” 1X0. Sędzią był p. Rossman.

— O godz. 3 po poł. na tymże samym placu sportowym odbyła się gra rewanżowa pomiędzy Ł. K. S. a Widzawem. Rezultat na korzyść Ł. K. S. wypadł 3X0. Sędzią był p. Szlessler.

Obie gry prowadzone prawidłowo i prawie równymi siłami.

(x) **Ze Stow. nauczycieli chrześcijan.** We czwartek, dnia 19 b. m., w lokalu Stowarzyszenia, o godzinie 8 m. 15 wieczorem odbędzie się posiedzenie sekcji pedagogicznej.

(a) **Kary administracyjne.** Gubernator piotr-



kowski skazał za noszenie przy sobie i użycie w bóje noża mieszkańców gminy Brójca: Mateusza, Józefa i Franciszka Zimonów, Józefa Bujanowskiego i Stanisława Pierzchałę na areszt policyjny od 2 tygodni do 3 miesięcy.

(a) Zagrożona budowla. Właściciel nieruchomości przy ulicy Średniej nr. 2 p. Rozenberger buduje oficynę, ale mury jej cokolwiek się zarysowały.

Komisja techniczna budowlana przy magistracie z inżynierem p. Nebelskim znalazła, że użyta do budowy cegła jest wadliwa. Postanowiono roboty budowlane wstrzymać. Cegła poddawa będzie próbie wytrzymałości dzisiaj za pomocą przyrządu „Silo“, znajdującego się na wystawie ruszowej.

(a) Zawieszenie wypłat. Według informacji „Kommersanta“, zawiesiła w Moskwie wypłaty firma „S. Smirnow“, pasywa wynoszą 100,000 rubli. Smirnow proponuje układy na 40%.

W Nowym Bugu, gubernii chersońskiej zawiesiła wypłaty firma „P. Blatt“, pasywa 100,000 rubli.

(f) „Zywy trup“, sceny dramatycznej według hr. Lwa Tolstoja, rozpoczął pokazywać kinematograf „Odeon“. Treść ładna i ciekawa, artyści odegrali ją dla kinematografu dobrze i efektownie. Zdjęć dokonała firma „Drankow“ w Moskwie i użyła do tego niezbyt dobrego aparatu, co psuje trochę wrażenie.

(a) Nowy targ. Rząd gubernialny piotrkowski zezwolił braciom Edwardowi i Adolfowi Gittmanom na urządzenie targu na placu przy ul. Rzgowskiej № 64.

(a) Zarejestrowana ustawa. Piotrkowska komisja gubernialna do spraw stowarzyszeń i związków zarejestrowała ustawę Łódzkiego Tow. śpiewaczego.

(b) Jubileusz 25-letni obchodził wczoraj pan Walenty Koczyński, wice-komendant straży ogniowej ochotniczej.

W roku 1886 p. Koczyński wstąpił do II-go oddziału straży ogniowej ochotniczej jako szeregowiec. Ciesząc się uznaniem, jako jeden z energicznych i zdolniejszych strażaków, awansował niezadługo na dowódcę przy sikawce, następnie został pomocnikiem naczelnika II oddziału, na którym to stanowisku wykazał bardzo dużo dobrej woli, a w roku 1905 został wybrany przez ogół członków czynnych straży na wice-komendanta i godność tę piastuje do obecnej chwili.

Wczoraj wieczorem podczas ćwiczeń instrukcyjnych pierwszych czterech oddziałów w III-im oddziale, wobec członków zarządu z prezesem p. Leonhardem na czele, komendant straży p. Z. noc, wręczył jubilatowi p. Koczyńskiemu żeton złoty i dyplom za 25 lat pracy w straży ogniowej. P. Leonhard zaś w imieniu zarządu złożył p. Koczyńskiemu życzenia i wręczył mu złoty zegarek z odpowiednim napisem, ofiarowany przez starszyzną straży, oraz dewizkę złotą od członków zarządu. Następnie delegacja szeregowców II-go oddziału wręczyła jubilatowi złoty brelok do zegarka, z odpowiednim napisem. Jubilat, spotykając tyle serdecznej życzliwości, ze łzami dziękował zebrany i przyrzekł nadal służyć dobrej sprawie, jak był jej wiernym do tej pory.

(h) Pożar. Wczoraj o godzinie 11 rano przy ulicy Średniej nr. 71, w fabryce Pruszyńskiego, w szarpaczach zapaliły się gałgany. Ogień w zarodku chciał ugasić robotnik Stanisław Bączek i poparzył się bardzo niebezpiecznie. W stanie groźnym odwiozł go Pogotowie do szpitala.

Ogień ugasił topornicy straży miejskiej. Jest to już czwarty wypadek poparzenia się robotników w fabrykach przy gaszeniu ognia. Robotnicy nie obznajmieni z gaszeniem pożaru, spostrzegłszy ogień, sami rzucają się do gaszenia, bez środków odpowiednich wprost gołymi rękami.

W razie spostrzeżenia ognia powinni, o ile możności, usunąć się z miejsc objętych płomieniem i dopiero z pozycji bezpiecznej pusić strumień wody z hydrantów, jednocześnie zawiadomić straż ogniową, ale nie naoslep lecieć w ogień jak óma i narażać się na niebezpieczeństwo.

(d) Niesumienne służąca. Zamieszkała przy ul. Kamiennej № 15, Perla Pustelnik, wynajęła służącą 19-letnią Apolonję Zalepińską; gdy p. wyjechała na wieś, Zalepińska, skorzystawszy z jej nieobecności, skradła różne rzeczy i ułotniła się.

Wkrótce ujęta, przyznała się do kradzieży. Sędzia pokoju 8 rewiru skazał ją na 8 miesięcy więzienia.

(d) Jeden ze sposobów płacenia długów. Urzędnik jednej z miejscowych instytucji państwowych wziął na raty ubranie u właściciela magazynu gotowych ubrań Moszka Lewkowicza, przy ulicy Zachodniej № 36.

Gdy długi nie uiszczal, Lewkowicz wytoczył mu sprawę i uzyskawszy wyrok, położył areszt na rzeczy dłużnika w jego mieszkaniu.

Niebawem dłużnik, spotkawszy Lewkowicza na ulicy Benedykta, schwycił go za kłapy palta, rzucił na ziemię i pobili.

Sędzia pokoju 9-go rewiru, gdzie sprawa początkowo była rozpatrywana, wobec tego, że obżalowany jest urzędnikiem państwowym, uznał, że Lewkowicz winien udać się do sądu okręgowego i sprawę umorzył, nie przesławszy jej do sędziego śledczego. Lewkowicz wystąpił do sądu okręgowego ze skargą. Pozwany bronił się przedawnieniem, wyjaśniając, że Lewkowicz wystąpił do sądu po upływie 6 miesięcy. Sprawa ta ciągnie się już przeszło rok.

Sąd nie uwzględnił takiej obrony i skazał walecznego dłużnika na miesiąc aresztu przy więzieniu.

(d) Przyjazd sądu. II wydział karny piotrkowskiego sądu okręgowego przybywa w bieżącym tygodniu do Łodzi i rozpatrywać będzie sprawy karne w d. 19, 20 i 21 b. m.

(a) Echo zajścia z bandytami. W uzupełnieniu podanej wczoraj z ostatniej chwili wiadomości zatytułowanej „Śmierć bandyty“ nadmieniamy, że policyja, udając się za wskazówkami, do domu przy ulicy Radwańskiej № 41, zauważyła wchodzącego do bramy tego domu młodzieńca, który zachowaniem swoim sciągnął podejrzanie.

Strażnicy policyjni, z których Janczenko ubrany był po cywilnemu, oraz agenci wydziału śledczego ukłokowali się w różnych punktach: około bramy, na podwórzu i w korytarzu prawej oficyny, dokąd wszedł zauważony przez nich młody człowiek.

Kilku strażników wraz z agentami policyjnymi weszli na trzecie piętro i zapukali do mieszkania № 42.

Tutaj mieszkała rodzina Dębskich, złożona z małżonków Franciszka i Bronisławy oraz dzieci Stanisława i Anny Dębskich. W mieszkaniu znajdowała się wówczas Bronisława Dębska wraz z synem 19-letnim Stanisławem i dwoma jego towarzyszami, których nazwiska dotychczas nie są znane.

Gdy w uchylonych drzwiach ukazał się Stanisław Dębski, strażnicy pochwytywszy go za rękę usiłowali wyciągnąć na korytarz. Dębski stawiał opór.

W okamgnieniu z otwartego mieszkania posypał się grad kul; zaczęli również strzelać strażnicy. Dębski, wyrwawszy się z rąk strażników, zaczął biec po schodach i padł on trupem na drugim piętrze.

Korzystając z ogólnego zamieszania, wywołanego strzelaniną, znajdującą się w mieszkaniu Dębskich dwaj ludzie, uciekli przez podwórzo.

Wymierzono do nich strzały, raniły rzeźnika Emila Zajdlera i syna sklepikarza 4-letniego Brochowskiego; rany te są lekkie. W rękę postrzelono Bronisławę Dębską, matkę bandyty.

Wczoraj władze policyjne dokonywały w różnych domach rewizje i aresztowały 21 podejrzanych osób.

Rewidowano osoby w podmiejskich tramwajach, oraz w pociągach kolei obwodowej i kaliskiej.

Według zeznań stróża domu przy ulicy Radwańskiej, Stanisław Dębski, był nieobecny przez kilka dni w Łodzi i powrócił dopiero wczoraj.

Jak stwierdzono Stanisław Dębski wyjechał do Moskwy.

Rodzina Dębskich żyła dostatnio; zwłaszcza matka z synem i córką bawili się zawsze wesoło.

Po odwiezieniu panny Bronisławy Dębskiej do szpitala św. Aleksandra policyja opieczętowała mieszkanie.

(d) Z sądów. Sędzia pokoju V rewiru skazał za zakłócenie spokoju: Józefa Kuzana na 5 rb. kary lub 2 dni, Bolesława Czesnego i Stanisława Bubasa, oraz Konstantego Różańskiego po 3 rb. lub 2 dni. Za antisanitarnie utrzymywanie domów: Chaima Wilkowicza (Prze-

jazd 76), Józefa Zajdla (Targowa 40) — po 10 rb. lub 3 dni aresztu, Maryannę Zdrojewską (Złota 7), Franciszka Kartosińskiego (Wysoka 26), Icka Frenkła (Targowa 28), Maryannę Wasilewską (Przejazd 61), Karola Stromajera (Wysoka 27) — po 3 rb. lub 2 dni aresztu. Za nieprzebranie przepisów budowlanych: Rubina Rybaka i Emanuela Szkoła (Przejazd 49) — po 3 rb. lub 2 dni aresztu. Za handel w godzinach niedozwolonych: Nusyna Lichtensteina (Przędzalniana 11) na 3 rb. lub 2 dni aresztu i Izę Białogroda — na 5 rb. lub 2 dni aresztu.

(d) Znalezione dokumenty. Naczelnik poczty i telegrafu przesłał do tutejszego wydziału śledczego następujące dokumenty, znalezione w skrzywkach pocztowych: paszporty: Franciszka Mielczarka, Antoniny Karowskiej, Antoniego Karśnickiego, Amalii Werner, Rojzy Łal Zelwer, Józefa Gruberta, Andrzeja Maciejowskiego, Józefa Niewiadomskiego, Józefa Retkiewicza, Marcelina Pawliaka, zagraniczny paszport Mordki Zilbersteina, kwit bagażowy nr. 905, kartę legitymacyjną Jana Nastorowicza, bilet aresztancki Wiktorii Błaszczki, weksel z pretestem na 100 rb., wydany na imię P. Jakubowicza przez S. Borysa Szapiro i Szaję Mordkiewicza, weksel na 25 rb., wydany przez S. Englarda, weksel na 100 rb., wydany przez I. M. Holendra na zlecenie M. Printza.

(a) Kradzieże. W domu przy ul. Placowej nr. 11, skradziono białą, wartości kilkudziesięciu rubli, należąca do ks. prałata Tymienieckiego.

— Z mieszkania Adolfa Bartosza, przy ul. Widzawskiej nr. 123, nieznani złodzieje skradli przedmioty złote i srebrne, wartości około 100 rb.

— Z mieszkania Jana Zawilaka, przy ul. Składowej nr. 31, skradziono różne rzeczy, wartości 90 rb.

(h) Drobnie ognie. Wczoraj, o godz. 2 po poł., przy ul. Piotrkowskiej nr. 116, w mieszkaniu Laasmana zapaliły się firanki. Ogień ugasił domownicy przed przybyciem straży ogłowej.

— Wczoraj, o godz. 1 po poł., przy ul. Konstantynowskiej, w fabryce Zukowskiego zapalił się towar na warsztacie. Ogień ugasił robotnicy przed przybyciem straży ogłowej.

(p) Pogotowie ratunkowe w ciągu dnia wczorajszego między innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległy 4 osoby.

— Przy ul. Północnej na strychu domu nr. 26 spostrzeżono wiszącego mieszkańca tego domu, Mojżesza Alberga, lat 41, nauczyciela hederu. Olejęto zwłoki już zastygłe, przybyły więc lekarz Pogotowia stwierdził śmierć; przyczyna samobójstwa nieznana.

— Na ul. Leszno nr. 1 Aleksander Derzow, lat 60, elektrotechnik, przy pracy wpadł do kanału, okaleczył głowę i uległ lekkiemu wstrząśnieniu mózgu; odwieziono go w stanie napół przytomnym do kliniki dr. Wattana na ul. Podlesna.

— Na ul. Suwalskiej nr. 33 jeden z lokatorów, klęcząc się ze stróżem, 60-letnim Ferdynandem Radeckim, zranił go toporem w lewe ramię. Na ul. Ciemnej róg Piwny dwaj robotnicy fabryczni, mający po 22 lata wieku, Andrzej Cietrzak i Stanisław Marejsa, zostali przez innych młodych ludzi napadnięci i poranieni nożami.

— Pogotowie ratunkowe w ciągu dnia wczorajszego bądź na stacyi, bądź na mieście dawało pomoc w 19 wypadkach, w tym cyfrze 5 bólek, napadów, wogóle rozpraw nożowych, 3 postrzały z przebiehaniami, 1 śmiertelne powieszenie, 1 ciężkie otrucie, 2 wypadki budowlane, 1 fabryczny.

Jak na jedną dobę, to dosyć.

\*

(a) Zmiany w dachowiarstwie. Na mocy rozporządzenia arcybiskupa warszawskiego, dotychczasowy proboszcz parafii Bełtów, w powiecie łódzkim, ks. Roman Jędrkiewicz, zwolniony został z zajmowanego stanowiska.

Dotychczasowy nadetatowy wikaryusz parafii Chojny, ks. Józef Pitas, przeniesiony został na stanowisko wikaryusza parafii Siemczy, w gub. warszawskiej.

(a) Ławnikiem sądu gminnego na Bałotach na nadchodzące trzechletnie został obrany i na stanowisku tym zatwierdzony mieszkaniec gminy Radogoszcz, Ferdynand Lange.

(a) Brak opieki. Agnieszka Wolna, mieszkanka wsi Karpa, w gminie Czarnocin, w powiecie łódzkim, kobieta 57-letnia, cierpiąca lekki obłąd oddawna, poszła w ubiegłą niedzielę paść bydło nad rzeczką Wrzeczyskiem. W przystępie obłądki rzuciła się do rzeki i utonąła. Zwłoki jej znalezione onegdaj po południu.

(a) Pożary w okolicy. W sobotę ubiegłą, we wsi Dąbrówka—Strumiany, gminy Lucmierz, powiatu łódzkiego, pożar w niespełna pół godziny strawił zagrody włościan: Tomasza Zakrzewicza i Kacpra Głuszczyka, ubezpieczone we włościanem Towarzystwie ubezpieczeń Królestwa Polskiego na 230 rb. Zboża spaliło się za 100 rb. Onegdaj we wsi Złotno, gminy Rąbleń, powiatu łódzkiego, powstał ogień w zagrodzie włościanina Józefa Delaga, a stąd podsycany silnym wiatrem, przeniósł się na zabudowania dwóch sąsiednich zagrod, należących do włościan Ignacego Figla i Michała Kwapisza.

W ciągu godziny pożar strawił zupełnie 3



domy, 3 stodoły, napełnione zbożem, oraz 4 szopy i 4 obory.

Spalone budynki ubezpieczone były we wzajemnem Towarzystwie ubezpieczeń Królestwa Polskiego na ogólną sumę 1920 rb. Straty wynoszą z górą 4 tys. rb. Przyczyna pożaru niewiadoma.

We wsi Stawki, również w gminie Rąbień, spłonęła zagroda, należąca do Aleksandra Hewiśza, ubezpieczona na 500 rb. Straty przewyższają 1,000 rb.

I w tym wypadku przyczyna pożaru jest niewiadoma.

(a) Nową straż ogniową ochotniczą zorganizowano w Gorzkowicach, w powiecie piotrkowskim.

(a) Echa pożaru. Wczoraj straż ziemską pow. Łódzkiego, aresztowała w gminie Baglewniki włóczącego się bez określonego zajęcia Jana Ziuka, lat 45, podejrzanego o podpalenie stodoły na folwarku Krzywie, własności bar. Zachertowej. Ziuka osadzono w więzieniu Łódzkim.

(f) Wędrowka chorego. W numerze 224 naszego pisma pod powyższym tytułem donosiliśmy o najeźdźcy przez pociąg 48-letniego malarza, Franciszka Orachońskiego. Obecnie dowiadujemy się, że Orzechowski, po wypuszczeniu ze szpitala, błąkał się dłuższy czas bez celu i wreszcie znaleziono go chorego na polach wsi Bugaj gm. Bruźca, obok Aleksandrowa. Wójt gm. Bruźca odwiózł chorego do szpitala św. Aleksandra, gdzie, przeleżawszy 5 dni, zmarł onegdaj. Już po zgonie zgłosiła się jego żona, dopytując się o męża.

(a) Czyj koń? Na polach małku Malanów, w gm. Puczław, zatrzymano błąkającą samopas klacz, niewiadomo do kogo należąca.

## SZTUKA.

(x) Teatr polski A. Zelwerowicza (Cegielnia-na 63). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Wobec przygotowań do następnych występów Laury Duninówny, widowiska w teatrze naszym dzisiaj nie będzie.

W środę o godzinie 8 m. 15 wiecz. „Gwardzista przyboczny“ (ceny niższe — o połowę niższe od popularnych).

W czwartek na drugi swój gościnny występ p. Laura Duninówna wybrała wyborną komedię Kistemaekersa p. t. „Instykt“.

Premiera ta obudziła żywe zainteresowanie.

W piątek „Białe pawie“.

W sobotę odbędą się dwa widowiska: o godzinie pół do 4 po południu dla młodzieży dana będzie „Hanusia“ Hauptmana, wieczorem zaś o g. 8 m. 15 „Instykt“.

W niedzielę o godzinie 3 po południu po cenach popularnych wznowienie powieści scenicznej J. Żuławskiego „Eros i Psyche“ z p. Duninówną w roli „Psyche“, wieczorem o godzinie 8 m. 15 „Białe pawie“ po raz trzeci, z występem p. Laury Duninówny.

W przygotowaniu znakomita komedia „Kobieta i pajac“, również z udziałem p. Laury Duninówny.

(x) Teatr popularny A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dzisiaj we wtorek dyrekcya Teatru popularnego powtarza po raz czwarty z rzędu wspaniałą tragedję hr. A. K. Tolstoja p. t. „Smierć Iwana Groźnego“ z zupełnie nową wystawą, która zdobyła sobie niezwykle powodzenie, dzięki bogatej szacie, w jaką ją oprawiono, tudzież grze aktorów, pełnej wyrazu oraz treści, budzącej grozę tragiczną.

W środę na przedstawieniu, zakupionem przez „Harmonię“, odegrany zostanie utwór historyczny w 7 odsłonach, opracowany z powieści Sienkiewicza p. t. „Krzyżacy“.

Bilety po cenie do połowy niższej do środy po południu nabywać można w księgarni p. Ciota (Przejazd 14).

W sobotę po południu po cenach najniższych odegrana będzie sztuka w 5 aktach p. t. „Krwawe gody“.

W próbach głośna sztuka z francuskiego p. t. „Żywy posąg“, oraz dwie sztuki znanej w kołach towarzyskich Łodzi literatki, p. Topas Bernsteimowej, a mianowicie: „Matka“ i „Bez kompromisu“.

(a) Koncert. Przed wyruszeniem na tournée artystyczne zagrację, znakomity pianista, Artur Rubinstein, da się usłyszeć w Łodzi w dniu 18 b. m., w sali koncertowej Vogla (Dzielnia № 18). Prawdziwi melomani będą mieli sposobność rozkoszowania się pełnymi melodjami twórcami w interpretacji świetnego wirtuoza. Na program złożą

się: Sonata op. 53 — Beethovena; Variations sur un thème de Paganini — Brahmsa; w części drugiej: „Polonez fis-moll, 4 préludes i Scherzo b-moll“ — Chopina; Taniec z „Salomee“ (arr. A. Rubinstein) Ryszarda Strausa; „Walkürenritt“ — Wagnera i „Mephisto valse“ — Liszta.

Początek koncertu o g. pół do 9 wiecz.

(x) Album stowarzyszenia artystów. Jako premium roczne za rok 1911 wydało stowarzyszenie artystów w Poznaniu piękny „Album“ artystyczno-literacki, który w szerokich kołach naszego społeczeństwa dozna niewątpliwie bardzo sympatycznego przyjęcia. Pojmując zadanie swoje poważnie, stowarzyszenie dąży do pogłębienia kultury artystycznej i rozszerzenia znajomości sztuki, w szczególności zaś do zapoznania ogółu z twórczością naszych sił artystycznych i literackich. Rzeczywiście też zawiera ten „Album“ dużo istotnie pięknych reprodukcji dzieł prawie wszystkich wielkopolskich oraz niektórych krakowskich i warszawskich artystów, a więc reprodukcje obrazów paru dziesiątków malarzy, prócz tego reprodukcje rzeźb, projektów architektonicznych i sztuki stosowanej. Piękną ozdobę „Albumu“ stanowią także dwie bardzo dobrze wykonane kolorowe reprodukcje obrazów.

Niemniej obfity i zajmujący jest dział literacki, zawierający rozprawy i studia oraz beletrystykę a nawet muzykę!

„Album“ stowarzyszenia artystów wykonany jest nadzwyczaj starannie i gustownie w zakładzie chemigraficznym p. A. Fiedlera i stanowić będzie prawdziwą ozdobę każdego salonu polskiego. Cena oznaczona w ruchu księgarskim, na 4 marki, w porównaniu z kosztami wydania jest bardzo niska i tem więcej powinna zjednać dla „Albumu“ tego nabywców, że dochód przeznaczony jest wyłącznie na cele kulturalne, a przede wszystkim na projektowaną budowę pałacu sztuki polskiej w Poznaniu.

## Wojna turecko-włoska.

### Aneksya Trypolisu.

Włoskie sfery dyplomatyczne ujawniły mocarstwem, że byłyby skłonne pozostawić sultanowi w Trypolisie tylko duchowną zwierzchność, dotyczącą jedynie mahometańskich spraw wyznaniowych; zresztą rząd włoski jest ostatecznie zdecydowany do bezwzględnej aneksyi całego Trypolisu, Barki (Cyrenaiki) i krajów z Trypolisem związanych, pomiędzy Tunisem na Zachód, Egiptem na Wschód posiadłości.

„Temps“ donosi z Rzymu, że rząd włoski byłby skłonny uczynić pewne ustępstwa dla Turcyi, w razie przyjęcia do skutku rokowań pokojowych, nie odstępując jednak od zasady bezwzględnej aneksyi Trypolisu. Dotychczas wszelkie usiłowania w tym kierunku znajdują opór w wojowniczym usposobieniu opinii publicznej w Turcyi, z którą gabinet turecki widocznie się liczy do tego stopnia, że dyplomacya mocarstw znajduje się w niepewności, do kogo właściwie w sprawie rokowań pokojowych się zwrócić. Wobec tego włoskie sfery polityczne są zdania, że należy stworzyć nowy „fait accompli“, zwłaszcza z powodu bojkotu towarów włoskich i wprowadzania w czyn rozporządzenia banicyjnego przeciw Włochom, zamieszkującym Turcyę. Czynem takim, mającym skłonić tureckie sfery kierujące do głębszego namysłu i do jaśniejszego zdania sobie sprawy z istotnego położenia, byłaby, zdaniem dyplomacyi rzymskiej, demonstracya floty włoskiej na morzu Egejskiem.

### Wojowniczy nastrój w Turcyi.

Półurzędowa „Agence Ottomane“ zamieszcza liczne wiadomości i telegramy z prowincyi, stwierdzające wojowniczy nastrój ludności i chęć do wojny z Włochami. Wojowniczo brzmią mianowicie wieści z Mezopotamii, gdzie ludność manifestuje zbiorową gotowość do walki i ofiaruje znaczne sumy na cele wojenne. W Bagdadzie zgłaszają się tłumnie ochotnicy, nawet z najbardziej oddalonych plemion.

Niedawno urządzono przed konaktem rządowym olbrzymią manifestacyę, z udziałem szejków i ulemów, mającą na celu utrwalenie hasła: Wojna do ostatniej kropli krwi.

### Układ o Egipt.

W archiwach dyplomatycznych znaleziono układ dawnego wezyra Klamila-baszy z rządem włoskim, zapewniający dla Egiptu bezwarunkową neutralność, nawet w razie wojny Turcyi z jakimkolwiek mocarstwem. Odnalezienie tego układu wzburzyło umysły, wytrąciwszy nadzieję możliwości przemarszu wojsk tureckich przez Egipt do Trypolisu.

Konstantynopol, 16 października (P.) Stand w „Tanin“ oświadcza, że Włochy przekroczyły postanowienia haskie, cały więc świat powinien złączyć się z Turcyą przeciw Włochom.

Konstantynopol, 16 października. (P.) Parta zażądała od Grecyi wyjaśnienia z powodu przekroczenia neutralności, mianowicie eskadrze włoskiej pozwolono więcej niż dobę przebyć na wodach greckich w zatoce Arta.

Rzym, 16 października (P.) Doniesienia gazet wiedeńskich o mobilizacyi w północnych Włoszech są bezpodstawne.

Rzym, 16 października (P.) Na 14 okrętach przybył do Trypolisu ostatni oddział pierwszego korpusu ekspedycyjnego. Wojsko zaczęło lądować. Położenie jest bez zmiany.

Sofia, 16 października (P.) Gazety piszą o szpiegach tureckich w południowej Bułgaryi, którym przypisują zamach na prochornię w Kisten-dzil. Ministerjum wojny wzmocniło straż przy składach wojskowych w pasie granicznym.

Otrzymało tu niepokojące wieści o ruchach wojsk tureckich.

Konstantynopol, 16 października (P.) „Ikdama“ donosi, że 6 pancerników amerykańskich przyplęnęło do wyspy Mytileny.

Konstantynopol, 16 października (P.) Urzędowa agencya ottomańska zaprzecza wiadomości pism włoskich, jakoby Turcyja przystała na aneksyę Trypolisu za odszkodowanie pieniężne.

Konstantynopol, 16 października (P.) Senator Bostani zakomunikował korespondentowi petersburskiej Ag. telegr., że powstał projekt namówienia rządu do przekazania zatargu z Włochami trybunałowi w Hadze.

Wiedeń, 16 października (P.) Fabryka prochu w Szeim pracuje dnem i nocą i wysyła codziennie do Bośni i Dalmacyi po kilka wagonów.

Rzym, 16 października (wł.) Z Trypolisu donoszą: Oficerowie tureccy w Trypolisie złożyli broń. Władze włoskie oczekują kapitulacyi wojska tureckiego, które cierpi na dotkliwy niedostatek żywności.

Paryż, 16 października (wł.) Do tutejszych agencyj telegrafują z Trypolisu: 150 oficerów tureckich oddało się dobrowolnie w ręce włoskie, jako jeńcy wojenni.

Zajęcie dwóch trypolitańskich portów wschodnich, Derna i Bengazi, przez Włochów, potwierdza się w zupełności.

Konstantynopol, 16 października (wł.) Redaktor i wydawca gazety „Hikmet“, Sadeh Hilmi-bej skazany na wygnanie do Azji Mniejszej za artykuły, wzywające do wojny świętej.

Konstantynopol, 16 października (wł.) Wszystkie szkoły włoskie, funkcjonujące w Turcyi, zostały zamknięte, a nauczyciele uwolnieni od służby i wydaleny z kraju.

## Z dziejnic polskich.

Z KRAKOWA. Urządzony „Dzień szlaski“, mający na celu wspomnienie Macierzy cieszyńskiej, powiódł się doskonale. Składki płynęły obficie.

— Na wiecu obywatelskim, który odbył się w sali „Sokoła“, pod przewodnictwem posła Zieleniewskiego, uchwalono rezolucyę prof. Strońskiego, aby galicyjanie zapisywali się na członków Macierzy cieszyńskiej i aby Koło polskie w parlamencie austriackim wystąpiło w obronie polskości na Śląsku cieszyńskim.

ZE LWOWA. Onegdaj odbył się, przy tłumnym współudziale publiczności, wiec w sprawach oświaty ludowej. Uchwalono rezolucyę, że współdziałanie młodzieży w pracach oświatowych i kulturalnych jest konieczny.







# Rewolucya w Chinach.

## II.

Rewolucya w Chinach przybiera coraz groźniejsze rozmiary, budząc niepokój wśród mocarstw, zainteresowanych na Dalekim Wschodzie.

Jest rzeczą prawie pewną, że ruch rewolucyjny w Chinach popierają Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Dr. Sunjatsun, prezydent utworzonej już rzezypospolitej w południowych Chinach, starał się o pożyczkę na cele rewolucyjne w Londynie. Rokowania prowadził z Nowego Jorku, potem pojechał do San Francisco, skąd telegrafował do swych przyjaciół londyńskich, że już nie potrzebuje pożyczki, bo potrzebne mu środki materialne znalazł w Ameryce.

W Londynie uważają, że rząd amerykański musiał coś wiedzieć o tem i że mobilizacja floty amerykańskiej stoi w związku z rewolucją w Chinach, że o mającym nastąpić jej wybuchu wiadano w Waszyngtonie doskonale.

Ta mobilizacja dopomogła pośrednio rewolucjonistom, którzy obawiali się interwencji japońskiej, co zapewne już teraz nie nastąpi.

W jednym z listów d-ra Sunjatsuna znajduje się następujący:

„Ta suma (10 milionów) da nam możność pozyskania przynajmniej dwóch najbogatszych prowincji Hupek i Chunan. Zdobywszy zaś taką podstawę działania, zaprowadzimy rząd tymczasowy.

Inny list daje wyobrażenie o wojennych planach rewolucji.

„Nowe dywizje armii cesarskiej na południu oraz nad Jangczu Kiangiem są pod komendą naszych przyjaciół. Żołnierze przejęci są duchem rewolucyjnym i przyłączają się do nas na yehmiasz. Stosunek się to szerególnie do czterech dywizji w Wuczangu i Nankingu. Mamy z nimi umowę, że przejdą do nas, gdy tylko rozlegnie się pierwszy strzał.

„Siedem dywizji około Pekinu są tworem wicekróla Juangsz-kaju. Odkąd go nie ma w służbie rządowej, rząd nie może się już na nich opierać. W tem może tkwi przyczyna ogłoszenia stanu wojennego w Pekinie. Wprawdzie z temi dywizjami nie zawieraliśmy umów, ale jesteśmy przekonani, że one nie będą walczyły za panowania mandzurów.

„W Mandzurji stoi jeszcze jedna dywizya, dowodzona przez rewolucyjnie usposobionego generała, który pomaszeruje na Pekin, skoro nadejdzie czas.

„A więc z dwunastu dywizji wojsk wywieczonych na modłę europejską, jest pięć gotowych do walczenia za nas, podczas gdy rząd nie potrafi zapewne poprowadzić pozostałych siedmiu przeciw nam.

„Z marynarzami nie prowadziliśmy jeszcze rokowań, ale gdy będą na to pieniądze, nie będzie trudno o porozumienie. Cała marynarka składa się z czterech małych krążowników, których załoga jest dobrze dla nas usposobiona.

„Całe południe dojrzało do rewolucji. Najlepsze żywioły w Kwantungu, Kwangu i Chunan stoją po naszej stronie, a te prowincje dostarczają, jak wskazało doświadczenie, najlepszego wojska.

W dalszych listach oświadcza dr. Sunjatsun, że jeżeli zajdzie potrzeba, zamianuje się dyktatora, który utworzy rzezypospolitą. Republika uzna wszystkie nadane już cudzoziemcom przywileje i koncesyje, oraz będzie karała śmiercią każdy zamach na życie lub mienie europejczyków. Wszystkie umowy z innymi narodami, wszystkie długie rządowe zostaną zatwierdzone. Republika nie podpisze tylko tych umów, ani nie uzna tych długów, które rząd mandzurski zawarł i zaciągnął po ogłoszeniu rzezypospolitej. Wszystkie przesyłki materiału wojennego do rządu mandzurskiego rzezypospolita zagarnie dla siebie.

Te listy dr. Sunjatsuna, pisane dawno przed dzisiejszymi wypadkami, są niesłychanie ciekawe z tego względu, że wiele rzeczy, leżących w programie obecnego prezydenta, już się sprawdziło.

Zapewne też pozostałe przewidywania jego się sprawdzą, to znaczy, że wojska jego nie nastrafiają na opór w marszu na Pekin.

Rewolucya chińska rozszerza się z niepojętą

szybkością, wskazując na to, że była na ogromną skalę przygotowywana.

Ruch ogarnia nie tylko prowincje wewnętrzne, których obszar równa się wielkości mocarstwa środkowo-europejskiego, ale zaczyna się objawiać w prowincjach południowo-wschodnich i północnych.

W Tsinantu, w nadmorskiej prowincji Szantung, wznieśli rokosz dwa bataliony wojsk rządowych. W Nankingu położenie jest bardzo groźne. Wojska rządowe w Pekinie i Tientsinie, jak się obawiają na dworze chińskim, przystąpią do rewolucji, skoro tylko się dowiedzą o jej zdumiewających powodzeniach.

W Chankou 15,000 wojska przeszło na stronę rewolucji.

Wiadomości, otrzymane z Pekinu w Paryżu, potwierdzają planowe działania przywódcy rewolucji Sihan-henga, który posiada licznych zwolenników wszędzie, nawet w prowincjach, dotychczas spokojnych.

W Pekinie wzmocniono straż. Panuje tam w sferach rządowych głucha trwoga. Każda chwila przynosi hiobowe dla dynastji mandzurskiej wieści. Jeżeli wpływy rewolucji szerzyć się będą w prowincji Peczili z dotychczasową szybkością, nie już, jak się zdaje, nie wstrzyma nowej rzezypospolitej chińskiej w jej zwycięskim pochodzie.

Jakim sposobem zdołano zorganizować w tak olbrzymim państwie ruch tak sprężyste działający?

Objasniają to po części listy, jakie pisał dzisiejszy prezydent rzezypospolitej nad Sang-Tsekiangem, dr. Sunjatsun, do finansistów londyńskich.

Z listów tych wynika, że dr. Sunjatsun pracował nad przeprowadzeniem rewolucji od wielu lat, szukając pomocy w Londynie, Nowym-Jorku, San Francisco, Singaporze, Saigoonie i wielu innych miejscach.

Od bankierów londyńskich starał się wydstać pożyczkę 10 milionów marek. Suma ta miała być kasą wojenną. Jako poręczycieli wskazywał jeden z banków chińskich, trzech właścicieli młynów do mielenia ryżu w Baughoku, wielu kupców z Singaporze oraz trzech właścicieli kopalni w miastach malajskich.

K. P.

## Teatr Popularny.

„Śmierć Iwana Groźnego” tragedia w 5 aktach (9 obrazach hr. Tolstoja.

Ostatnia premiera teatru popularnego jest bezspornie jednym z arcydzieł scenicznych, które pociągają widza bogatą treścią i piękną formą.

Iwan Groźny, car samowładca okrutnik, uciążliwy i łagodny, zły i dobry, to ręką dzierżącą ster władzy miążdzący wszystkich, to znowu pokorny pobożny mnich, dla którego nie istnieje sprawy ziemskie.

Panowanie Iwana było dla Rosji ciężkim okresem przejść i prób. Iwan rozpoczął rządy łagodnie, podejrzliwy jednak car powoli zaczął się zmieniać. Stawał się surowszym, lecz jeszcze nie wyładowywał swych złych instynktów.

Dopiero po śmierci żony cara Anastazji, oburzony na bojarów domagających się zmiany rządu, Iwan zaczął panować tak, że każdy, któremu nawet w własnym domu, zerwało się z ust śmieszne słowo, drżał, bladł i przygotowany był na śmierć. Odsuwają się coraz bardziej od wiehrzących bojarów, jednocześnie stawał się szerszym, okrutniejszym, wyrabiając sobie później przydomek Groźnego.

Prawdziwa orgia śmierci rozpoczęła się jednak z chwilą ustanowienia „opieczyny” i przeniesieniem się cara, podejrzewającego ciągle zdradę, do Aleksanorowskiej slobódki, którą car uczynił miejscem największych swych okrucieństw. Już nie wystarczała mu wina stwierdzona; proste podejrzenie rzucone przez któregoś z dziedzicznych opriczników, wiodło niewinnego człowieka pod topór katowski. Zginęło tysiące ludzi, między nimi zaś szereg najwierniejszych carowi ludzi.

Pod koniec swego życia car przejął się ogromu spełnionych okrucieństw. Przywdział więc szaty mnasze, postem i modlitwą chcąc wyprosić sobie u Boga przebaczenie. W sporządzonym, na

żądanie Iwana modlitwniku wypisano wszystkie ofiary gniewu i podejrzliwości carskiej. Długa to była i ponura litania, jeden z przybocznych odczytał ją głośno Iwan zaś klęcząc przed obrazami żegnał się i modlił żarliwie.

W owym to czasie zapragnął car odpoczynku. Chciał zrzucić z siebie brzemie panowania i polecił bojarom wybrać z pośród swego grona nowego cara. Od tego zaczyna się sztuka Tolstoja. Bojary, za namową Borisa Godunowa, mającego osobiste korzyści na celu proszą Iwana by koronę nadal zatrzymał, car zaś, który pod wpływem dobrych wieści przyniesionych przez gońca z pod Pskowa, już począł żałować swej abnegacji, przyjął ją chętnie, ucałował Borisa przemawiającego w imieniu bojarów i nowe swe rządy rozpoczął od stracenia bojara Lickiego, który oponował przeciw pozostawieniu Iwana na tronie.

Iwan Groźny panował dalej okrutnie. Boris musiał zdobyć sobie pewne stanowisko przy tronie zwalczając zamierzenie swych wrogów.

Całą utoskwę poruszyło ukazanie się komety. Wroźbici wymniaskowali z niej śmierć cara i oznaczyli dzień krytyczny. Iwan, od dłuższego już czasu zapadający na zdrowiu w dniu fatalnym czuł się lepiej, lekarze zalecili mu uнікаć wrzszesz. Wykorzystał to Godunow i mierz cara przyspieszył. Na tronie zasiadł syn Iwana Teodor człowiek bez woli i bez charakteru, rządy sprawować począł Godunow, a rozpoczął je od wysłania na wygnanie wszystkich niechętnych sobie z Maryą Teodorówną żoną Iwana Groźnego na cele.

Silne wrażenie wywierają na widza te sceny z życia umierającego cara. Groźny car przeprowadzający siłą i karą swą ukochaną ideę państwową, ideę samowładztwa, budzi strach i grozę, jednocześnie jednak podnizda myśl do pracy.

Teatr popularny wystawił sztukę bardzo okazale, z dużym nakładem kosztów i pracy. Dekoracje i kostiumy są piękne, stylowe i bogate.

Obsada sztuki licząca kilkadziesiąt osób jest dobrze scharmonizowana. Rolę Iwana gra p. Bolesławski i tak odtworzeniem postaci jak maską daje kreację skończoną. W grze jego niema tonów fałszywych. Widać świetne zrozumienie i odczucie duchowej organizacji Groźnego.

Na szczególne również wyróżnienie zasługuje Boris Godunow w interpretacji p. Mielewskiego. Rola ta człowieka ambitnego, mądrego i umiejącego sobie radzić by dojść do celu przedstawia dla aktora szerokie pole do wykazania talentu. Skorzystał z tego p. Mielewski i zaprezentował go w całej pełni.

Łaoncie potrafił rolę Teodora p. Kotecki wykazując słaby charakter carewicza.

W rolach kobiecych bardzo poprawnie wystąpiły p. Paniewiczowa — (Marya Teodorówna), Orłowska (carewna Irena) i Jasińska (Marya Grygorewna).

Dla szczupłości miejsca nie możemy pomieścić nazwisk wykonawców innych ról. Zauważamy więc tylko, że po za wymienionymi tutaj przedstawicielami głównych postaci sztuki, prawie cały zespół, traktuje zadanie swoje bardzo umiejętnie.

Janusz Ihar.

## Rozkład pociągów.

Letni od dnia 1-go maja

Kolej Fabryczno-Łódzka.

Odechodzą z Łodzi: a) 12.30, b) 6.50, r) 10.00, d) 11.35, e) 1.40, f) 3.10, g) 6.10, h) 8.10.

Przychodzą do Łodzi: i) 4.30, j) 7.20, k) 9.35, l) 10.15, m) 1.00, n) 4.24, o) 5.15, p) 8.31, q) 11.00.

Kolej Warszawsko-Kaliska.

Odechodzą do Kalisza: o godz. 7.55, 12.24, 4.39, 6.13. do Warszawy: q godz. 11.01, 12.34, 5.30.

Przychodzą z Kalisza: o godzinie 10.51, 12.22, 5.20; 9.50; z Warszawy o g. 12.14, 4.26, 6.03.

Kolej obwodowa.

Odechodzą ze stacji Łódź-kaliska do Sławina o godz. 6.20, ze Sławina do st. Łódź-kaliska przychodzi 6.55. Odechodzą ze st. Łódź-kaliska do Koluszek 1.01, przychodzą z Koluszek do st. Łódź-kaliska o godz. 7.46.

UWAGI. Godziny, wydrukowane tłustym drukiem oznaczają czas od godz. 6 wieczorem do 6 rana.

Pociągi oznaczone literami: e), f), h), j), k), m) o) r) zatrzymują się na wszystkich przystankach. Pociąg oznaczony literą c), zatrzymuje się tylko w Andrzejowie.



## Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Rentgenowski i Światłolecznicy

D-rów L. Falka, Z. Golca i St. Jelnickiego,  
Wólczańska 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —  
płaca za poradę 60 kop.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—12 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano  
i od 12<sup>1/2</sup> do 1<sup>1/2</sup> po południu.

Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowa  
w niedzielę, środy i piątki od godz. 5<sup>1/2</sup> — 6<sup>1/2</sup> po południu. 1738r

## CENTRALNA KLINIKA chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi, ul. Piotrkowska № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. KONSULTACJA  
BEZPŁATNIE. WYRWANIE ZĘBA 15 KOP. SZTUCZNY ZĄB  
65 KOP. PRZERÓBKA i REPARACJE ZĘBÓW 50 KOP.  
Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu  
sztucznych zębów. Przyjmują tylko skończeni lekarze-dentyści.

## Lecznica D<sup>ra</sup> A. Steinberga

BENEDYKTA 23, Telefonu 22-62.

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skręty wienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Praca w przyrządach ortopedycznych.

Gabinet Rentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie. Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza. Choroby nerwowe.

Gabinet światłolecznicy. Kąpiele świetlne w gorącym powietrzu. Kąpiele 4-komorzone (wiel. Zellan Bad). 137r

## Ważne dla dam!

Kto życzy sobie gruntownie nauczyć się kroju i szyć, niech się zapisze na obecny kurs codziennie od 10—1 w południe i od 3—6 po poł. Kończące szkołę otrzymują na żądanie cehowe świadectwo. Przy szkole mojej znajduje się wielki wybór manekinów, form papierowych, modeli, biżek wszelkiej wielkości, spódnic i ubrań dziecięcych po cenach umiarkowanych.

Szkoła moja zaszczycona złotymi medalami i dyplomami uznania.

**S. Kryńska.**

Piotrkowska № 27.

5225

## PLACE

przy ulicy Senatorskiej od Widzewskiej na nowej przedłużonej ulicy Senatorskiej łącząc z Łęczycką i Rawską są na dobrych warunkach do sprzedania. Wiadomość w składzie drzewa p. Maksa Jakobowicza ul. Pańska № 92. 2793



**Skład FUTER**

Sprzedaż hurtowa i detaliczna

**M. MILAKOWSKI**

Piotrkowska № 16, m. 13

Poleca na zimowy sezon duży wybór różnych futer: ROSYJSKIE, SYBERYJSKIE i AMERYKAŃSKIE, a także różne damskie KOŁNIERZE, MUFFKI, LAKIETY i FUTRA. Wszystko po taniach cenach. Przyjmuje także różne obstalunki. 5936

## D<sup>r</sup> H. Rueger

Nawrot 1.

Choroby wewnętrzne.

Przyjm. 4—6 p. poł. 3028

## Dr. Maksymilian Papierny

AKUSZER i SPECYALISTA

CHOROBY KOBIECYCH.

ulica Południowa 23.

Telefon 16-85.

Przyjmuje do 11 rano i od 4<sup>1/2</sup> do 6<sup>1/2</sup> po poł. 333r

Dr. FRANCISZEK

**KOZIOLKIEWICZ**

(starszy) Telef. 17-14

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjm. od 9<sup>1/2</sup>—11 r. od 6—8 po. 1498r

## Dr. D. HELMAN

powrócił. 3462

Choroby uszu, nosa gardła i krtań. Przyjmuje codziennie od 10—12 rano i od 5—7 popoł., w Niedziele od 10—12

Mikołajewska 4. telefon 16-00

## D<sup>r</sup> med. Maisel

Staro-Zarzewska 64.

Specjalistka akuszerki, choroby kobiece i dzieci. Przyjmuje: od 8—9<sup>1/2</sup> i od 3—6<sup>1/2</sup>. Dla niezamożnych od g. 5—6 bezpłatnie. 3538

## Dr. A. S. Tennenbaum

Chor. wewnętrzne i dzieci. (Choroby żołądka i kiszek). Wschodnia 49.

przyjm. od 8—9 r i 5—7 p 3512

## Dr. Jan Cadarski

Akuszerka,

choroby chirurg. i kobiece przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł. Ul. Cegielińska 9 m. 4. 2671

## Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne

Nawrot 2

przyjmuje od 8—10<sup>1/2</sup> i od 6—8 po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r. 376r

## Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarzewska 36,

róg Sosnowa.

Choroby żołądka i kiszek,

wewnętrzne i dziecięce.

Przyjmuje do g. 11 rano i od 3 ei do 6-ei po poł. 2209r

## Dr. H. Sadkowski

Piotrkowska 120

Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek). Codziennie od 8—10 rano i od 5 do 7 po poł. Telefon 28-10. 2590

## Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne  
CEGIELNIANA 14.

Od g. 11—1 i 4—7<sup>1/2</sup> w 76r

ZĘBY sztuczne 80 kop. Plom-

by 35 k. Wyrwanie zęba

15 kop. Wyjmowanie zębów

bez bólu. Przeróbka i repara-

cje na poczekaniu. Lecznica zębów, ul. Główna 55. 3282

## Dr. med. Z. GOLC

Choroby skórne i weneryczne.

UL. MIKOŁAJEWSKA 18.

Godz. przyjęć: od g. 9—12 i od 4<sup>1/2</sup>—7<sup>1/2</sup> wiecz., w niedziele i święta od 9 do 12<sup>1/2</sup>.

№ telefonu 20-60 1877

## Dr. A. GROSGLIK

Zachodnia 68 przy ul. Zielonej

Choroby skóry, weneryczne i dróg moczowych

Przyjmuje 8<sup>1/2</sup>—11<sup>1/2</sup> r. i 6—8 w. panie 5—6 wiecz.

W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474r

## Dr. med. W. Kotzin

Ulica PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc,

przyjmuje od godz. 10—11 rano i od 4—6 pp 276r

№ telefonu 21-19

Choroby weneryczne, skórne i moczopięciowe

Dr. Stanisł. Piekarski

PIOTRKOWSKA 115

Przyjm. od 9—10 rano i od 5—8 wiecz. kobiety od 4—6 1331r

## Dr. Wacław Bernard

CHOROBY WENERYCZNE,

SKÓRY, DRÓG MOCZOWYCH

Benedykta 9.

(9—12 r. i 4<sup>1/2</sup>—7<sup>1/2</sup> w.) 1483

Ból głowy i migrenę

najchłodniej usuwa

„MIGRENO-NEUROSIN“

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek.

Są już fałszyfikaty.

Więcej żądać w aptekach i skl. apt. proszków wyrabianych TYLKO

W PŁOCKU i z podpisem wynalazcy A. Gąseckiego na każdym.

Proszek 10 kop. 2553

## Dr. ROSENBLATT

Choroby uszu, nosa i gardła.

PIOTRKOWSKA Nr. 35.

Telefon 49—84.

Przyjmuje od 10—11 i od 5—7 w niedziele od 10—11. 2857

## D<sup>r</sup> I. Lipszyc

choroby dzieci.

1897 mieszka obecnie

Piotrkowska 108, tel. 15-01

przyjm. do 10 r. i od 4—5 p. p.

SPECYALISTA chorób skórnych, wenerycznych i niemocy pęciowej

Dr. LEWKOWICZ

POWRÓCIŁ.

Przy syphilisie zastosowanie preparatu „SOS“.

ZACHODNIA 33.

od 9—1 i 6—8, dla Pań od 5—6, w Niedziele 9—3. 2397

## Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, (kosmetyka), WENERYCZNE i MOCZOPĘCIOWE i NIEMOCY PĘCIOWE.

LECZENIE SYPHILISU

EHRlich-HATA 606.

Ul. Południowa 2.

Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w. panie od 1—3 po poł. 1490r

## Dr. H. Rej

Średnia, 5 Spec.: Choroby skórne, włosów, weneryczne, kosmetyka.

Leczenie syphilisu salwasanem

EHRlich-HATA 606.

Godziny przyjęć: od 8—1 po poł. i od 4—8 w. W niedziele i święta od godz. 9—2 pp. Poczekalnia dla Pań oddzielna. 535r

## Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, weneryczne, choroby dróg moczowych.

LECZENIE SYPHILISU

EHRlich-HATA 606.

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w. dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746r

## Dr. med. LEYBERG

40-letni lekarz klinik wiedeński.

Ch. skóry, weneryczne i moczopięciowe

Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8.

Dla pań 5-6, poczekalnia oddzielna.

W niedziele tylko do obiadu.

Krótką 5, telef. 25-50. 2113

## Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Gabinet Rentgenowski i światłolecznicy, Krótka 4 tel. 19 41

LECZENIE SYPHILISU

EHRlich-HATA 606

Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 w. Dla paní osobna poczekalnia 425r

## Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Tel. 170.

Choroby skórne, weneryczne i moczopięciowe.

Godziny przyjęć: panowie od g. 8—11 r. i 5—8 po poł., panie 1—5 po poł.; w niedziele i święta 4—12 r. 1463r

## Dr. Skalski

powrócił.

Akuszerka choroby kobiece i wewnętrzne. Przyjmuje od 3—5 po poł. ul. Rokicińska 47, telefon 18-10. 2942

Reumatyzm można wyliczyć.

BEZPŁATNIE!

Jeśli cierpieć na reumatyzm, podagrę, lumbago, scyatykę czyli „ishias“ i doktorzy pomóż Wam nie mogą, napiszcie pocztówkę na imię M. E. Traysera w Londynie i otrzymacie ZUPĘLNIE

BEZPŁATNIE próbną dozę leczniczego środka, dzięki któremu

na sam został wyleczony, jak również setki innych osób, między

którymi byli chorzy przeszło 30 lat

cierpiący na tę chorobę. Środek ów

używać można bez przerwy w swych zwykłych zajęciach.

Proszę pisać pod adresem: M. E. Trayser, № 124, Bangor House, Shoe Lane, London, England.

UWAGA: Jeżeli potem WP. żądać będzie

jeszcze tego środka, to takowy dostać można

na miejscu w aptece. 2159

## Czcionki

stare, zużyte kupuje administracja „Rozwoja“ Przejazd 8.



Helenów.

# FAMILIJNE „VARIETE”

Helenów.

Telefon 20-51.

Telefon 20-51.

**Program pierwszorzędny.** Początek o godz. 8<sup>1/2</sup>, wiecz. **GABINETY.**

## MAGAZYN BIELIZNY I GALANTERYI

### M. KOŁODZIEJSKIEGO UL. ANDRZEJA 3.

POLEGA W WIELKIM WYBORZE

KOSZULE, KOLNIERZYKI, KRAWATY, BIELIZNĘ CIEPLĄ, TRYKOTAZĘ, RĘKAWICZKI, PARASOLE, GALANTERYĘ MĘSKĄ, DAMSKĄ I DZIECINNĄ.

Salon Mód - Nawrot 38

## M<sup>ME</sup> MICHEL

powróciła z Paryża. 3048

POLIKLINIKA Pasaż - Meyera 1.

### chorób oczu Tel. No 28-39.

Godziny przyjęć od 10-12 i od 4-7<sup>1/2</sup>, po poł. 2937

## Zakład krawiecki J. KOZŁOWSKIEGO

przeniesiony został na ulicę Benepykta № 1. ZAOPATRZONY W NAJNOWSZE MATERIAŁY KRAJOWE I ZAGRANICZNE. 3021

## Z Towarzystwa Opieki nad dziećmi.

Zarząd Gniazda Łódzkiego podaje do wiadomości, że w dalszym ciągu zadeklarowały stałe roczne zapomogi na Gniazdo za pośrednictwem Sekcji dochodów stałych następujące firmy: 100 rub. państwo Żakowscy; 60 rub. Bank Kapielicki Łódzki; po 25 rub.: 1) Jajłasz Hanake, 2) Akc. Tow. Skł. Tow. „Warrant”; po 10 rub. 1) Józef Fraenkel, 2) Wyszewianski; 6 rub. Manda; po 5 rub.: 1) E. Szykier, 2) Firma „Tyraspolski”, 3) A. Böhme 4) E. Schmechel, 5) Schmechel i Rosner, 6) S. Żak, 7) J. Drabikowski i Imass, 10) F. Pretzel, 11) Ch. Watke, 12) A. Wettler, 13) J. Szcześniowski, 14) Firma „Tregolnik”, 15) J. Styczyński, 16) L. Nippe. Wszystkim tym firmom należy się serdeczne „Bóg zapłać”. 4036

Kotły czyści i repara je solidnie fabryka kotłów. Kociński, Suwalska 24. 3037d

## Sprzedaz Gramofonów

w dużym wyborze, jak również płyty z najlepszych fabryk, ceny niższe niż gdziekolwiek. Zyczącym na raty. Przyjmuje się wszelkie reparacje oraz przetrabia się gramofony na pathofony. Uwaga: specjalista Plac Kościelny № 4. Piotrkowska 109, Jurczyński. 4080

## Towarzystwo Rolnicze

poszukuje placu w śródmieściu, z domem na kantor i stajnię. Oferty ustne lub pisemne składać w kantorze Towarzystwa Łódź, Widzewska № 50. 4022

## Pracownia Gorsetów

dawniej Mikołajewska 53 NATALII KĘDZIEJSKIEJ przyjmuje obstalanie i reperacje. 1575 Piotrkowska 115 m. 6.

## SKLEP

w dobrym punkcie jest zaraz lub od 1-go listopada do sprzedania. Wiadomość: Ulica Mikołajewska № 48. 8758

## ROBOTNIK

umiejący czytać i pisać, może się zgłosić ulica Długa № 47. 3357

Teatr-kinematograf „Variete”, z powodu choroby tanio 4012-1

## do sprzedania

Wólczańska 95-5, od 10-11 r.

Potrzebne zdolne staniczarki, spódniczarki i podręczne. Berowska i Proppa. Piotrkowska 165. 4006-5-1

## Drobne ogłoszenia.

A. A. A. A. Nauczycielki z muzyką, nauzczytelni z wyższym wykształceniem na godziny; angielski, francuski, niemiecki, boony z szyciem, freblanki, kasyerki, buchalterki, pielęgniarzki, gospodynie; świadectwa chlubna — poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103 3251-12ws-4

A!A!A! Meble z salonu sypialnego, stołowego, oraz różne drobiazgi, maszyna do szycia, zaraz tanio do sprzedania. Nawrot № 44 m. 3. 8413-10-0

A. A. A. Nauczycielka z doskonałym francuskim i niemieckim, oraz patentem domowej nauczycielki — otrzyma posadę w szkole na rubli 1000; biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103 3327-we3-2

A. Meble sprzedam tanio: Szaty, kredans, otomane, stół, krzesła, bielizniarkę, łóżka z materacami. Konstancjowska Nr. 7, m. 13. prawa oficyna 8713-3-2

Chłopiec do posyłek potrzebny. A. Gelassen, Piotrkowska 132. 8749-3-1

Do sprzedania pół domu w dobrym stanie nie drogo na Plaskach, ul. Cienna № 120. Wiadomość na miejscu. 8734-1

Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum oraz świadectwa — Wiadomość: Dzielna 40 m. 1 od godz. 7-8. 154

Fortepian w dobrym stanie sprzedam bardzo tanio. Pańska 4, 8. 8742-3-1

Ficus pięć tości wysoki, rozgałęziony, dla amatora lub ogrodnika do sprzedania. Wiadomość Składowa № 13 m. 15. 8698-2p1

Kantor Pomoc, Przejazd № 14, poleca ogrodnika, furmana, gospodynie oraz służbę domową, tylko z chlubnymi świadectwami. 8595-3sw-3

Meble żelazne własnego wyrobu sprzedają, repara je tanio na raty. Mikołajewska № 25. 8687-3wp-2

Maszyny 2 Singera najnowsze używane, bębnowa, pierścieniowa i maszyna za 16 rubli Piotrkowska 103 m. 5 8744-20\*1

Motor gazowy o sile 2 ch koni do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska 92 w ślusarni. Tamże toкарnia pociągowa i metr 1/2, długi w kierkach. 8726-3.-1

Maszyny 2 Singera najnowsze systemu tanio sprzedam. Plac Kościelny 4, Jurczyński 8743-10\*1

Meble: lampa naftowa wisząca, wanna, sprzęty domowe do sprzedania. Juliusza 42, I piętro, front. 8760-3es-1

Nauczycielka ze świadectwem rządowym poszukuje lekcyi. Wiadomość: Mikołajowska Nr. 27, mieszk. 17. 8755-3-1

Osoba samotna z dobrej rodziny poszukuje zajęcia w gospodarstwie do jednej lub dwojga osób. Oferty w „Rozwoju” pod „M.”. 8730-1

Potrzebi 2 zdolni subiekci tryżerscy, ulica Andrzejka № 1. 8756-2-1

Przyjmę na mieszkanie przyzwolonych kawalerów. Piotrkowska 207, m. 11. 8754-1

Przyjmę pańienkę na mieszkanie. Widzewska Nr. 149, m. 52. 8746-2-1

Pianino krótkie sprzedam tanio. Rybna 14, m. 4, róg Ciemnej. 8745-1

Potrzebne zdolne podręczne. Widzewska Nr. 41. 8731-1

Potrzebna bufetowa dobrze obeznana do restauracji. Długa Nr. 6. 8728-3-1

Przyjmę kilku panów na mieszkanie. Wiadomość: Składowa Nr. 13, m. 15. 8697-3p-1

Pokój umeblowany w pięknym mieszkaniu z wygodami zaraz do wynajęcia Juliusza 42, I-sze piętro, front. 8759-3es-1

Parzyżanka poszukuje lekcyi i konwersacyi języka francuskiego metodą Berlitz’a Oferty „Paryżanka”. 8753-4-1

Prośby, sprawy karne, speiacje, kasacje, incasso protestowanych weksli. Makow, Widzewska 36, podwórzo. 8706-1

Potrzebni chłopcy terniatorzy do piekarski, Fabianice, ulica Zamkowa, Wolski. 8659-3-3

Piwnitnia jest zaraz do sprzedania z powodu zmiany interesu, Przędzalniana nr. 84. 8652-3-3

Potrzebne zdolne panny i uczennice do pracowni J. Kościelickiej. Zielona 23 8656-2-3

Potrzebni stolarze meblowi, Wólczańska 63, parter. 8715-2-2

Potrzebny współnik do cegielni. Można się dowiedzieć, Poludniowa 4, Rosiak. 8714-2-2

Potrzebne zdolne podręczne do pracowni damskiej, Nowy Rynek 5, na I piętrze. 8699-3-2

Potrzebny dependent po adwokata. Oferty „K L” Administracja „Rozwoju”. 8689-2-2

Potrzebna praczka i koszularka. Nowo-Cegielniana 4 8718-3-2

Pokój umeblowany frontowy wejście oddzielne, wygodka, gaz, opał, usługa, zaraz wynajmę. Przejazd 49, m. 11. 8721-3-2

Potrzebny czeladnik krawiecki. Anny 3, A. Hoffman. 8723-3-2

Sklep z pokojem zaraz do wynajęcia, odpowiednie miejsce na pralnię lub dla fryzjera Radwańska № 35. 8702-2-2

Sklep spożywczy do sprzedania, Pracełkawska 24. 8732-1

Zaginęła szara koza, za wynagrodzenie odprowadzić Srednia Nr. 111. 8750-3-1

Z Krakowa małżonk. przyjezdne, bezdzietne, piśmiennie poszukuje posady: woznego, portyera lub jakiegokolwiek zajęcia w miejscu lub na wyjazd. Żona może być pokojową lub do wszystkiego. (Świadectwa poważnych instytucji) Łaskawe oferty przyjmują administ. Rozwoju pod „Rzemiślnik”. 8748-2-1

Zaraz do sprzedania zakład fryzjerski. Główna 58. 8738-2-1

Znależy się pies zabłąkany, mo regowaty, ogon obcięty, średniego wzrostu, znajduje się na ul. Włodzimierskiej 6 w budce. 8737-1

Zaginęły trzy kozy: jedna siwa druga siwa z nosem białym, a trzecia bura z krzyżem czarnym. Odprowadzić proszę na ul. Cegielniana № 136, do Tomasza Rzemieślnika go. 8736-1

### Zagubione dokumenty.

Andrzej Elbert, zagubił kartę o paszportu, wydaną z fabryki Grohmana. 8727-1

Feliks Grzeźnik zagubił paszport, wydany z gminy Ławomiersk, pow. Łaskiego. 8342-3-2

Franciszek Wywias zagubił paszport, wydany z magistratu łódzkiego. 8682-3-3

Józefa Pencina, zagubił kartę o paszportu, wydaną z fabryki Allarta i Rousseau 8752-1

Konstanty Knaprzykowski, zagubił paszport, wydany z gminy Żeromin, pow. Łódzkiego. 8739-3-1

Maryanna Karolczyńska zagubiła kartę o paszportu, wydaną z fabryki Leonarda. 8692-3-2

Stanisława Łaba, zagubiła kartę o paszportu wydaną z fabryki Grenicha. 8740-1

Maryanna Kozieł zagubiła paszport, wydany z gminy Kurozwęki, pow. stopnickiego, gub. kieleckiej. 8690-3-2

Ołga Najman zagubiła kartę o paszportu, wydaną z fabryki Markusa Bezbrody i Hafkina. 8711-3-2

Stefania Maciejewska, zagubiła paszport, wydany z gm. Białaczowo, pow. Opoczyńskiego, gub. Radomskiej. 8724-3-1

Teodor Krzewski zagubił kwit o paszportu, wydany z fabryki Leonarda. 8725-1

Walenty Szadura zagubił paszport, wydany z gminy Chojny. 8691-3-2

Wojciech Barszczak, zagubił kartę o paszportu, wydaną z fabryki Fintajzen i Neuman. 8735-1

Władysław Zbunikowski, zagubił paszport, wydany z gminy Piaszkowice, pow. Łęczyckiego. 8741-3-1

Zaginął paszport, na imię Maryanny Dzierżek, wydany z gm. Regnow, pow. Rawskiego, gub. Piotrkowskiej. 8757-3-1

Zaginęła karta o paszportu, na imię Idy Kriger, wydana z fabryki Franciszka Ramisza. 8751-1

Zaginął bilet niebieski, na imię Władysława Sądzińskiego, wydany z Gostynina. 8734-3-1

Zaginęła karta o paszportu z fabryki Hantwurela i kwit wojskowy wydany przez polie-majstra, na imię Romana Wlazło. 8729-1

Zaginęła książeczka za Nr. 134, wydana z kasy pogrzebowej, na imię Julii Deptalskiej, uprasza się znaleźć o złożenie książeczki w admistr. Rozwoju. 8747-1

Zaginęła karta o paszportu na imię Jana Schulza, wydana przez majstra budowniczego Nestler i Ferrenbach. 8655-3-3

Zaginął paszport, wyuany przez wójta gm. Łask na imię Władysława Łazutki. 8645-3-3

Zaginął paszport na imię Emilia Grzegorskiego, wydany z gminy Koźminek, gubernii kaliskiej. 8701-3-2

Zaginął paszport, wydany z 1-go cyrkułu policyjnego m. Warszawy na imię Ludwika Liskego. 8600-2-2

Zaginął paszport na imię Jana Nepomucyna Kosickiego, wydany przez wójta gminy Zelgoszcz, powiatu tureckiego, gubernii kaliskiej. 8716-3-2



Tylko w „The Rio-Express” Zielona 2 Można widzieć sensację nad sensacjami!!! Nad program **KRADZIEŻ GIOCONDY** z galerii Luvru w Paryżu.

# PERGENOL-BYK

## Pergenol'owe Tabletki

z miętą do płukania ust i zębów. Lepsze od wszelkich eliksirów. Rozpuszczone w wodzie dają nadtlenek wodoru i kwas borny. Polecane przez p. p. lekarzy, jako silnie dezynfekujące, a nieszkodliwe płukanie, **ochraniające od przeziębienia i chorób zakaźnych**, oczyszczą zęby, rozpuszczą kamień, usuwają z ust zapach dymu a palaczy, oraz wszelką nieprzyjemną woń w ogóle. Cena za flakon rb. 1.25. Dla osób **nie umiejących lub nie mogących płukać gardła**, oraz celem wzmocnienia działania tabletek, polecamy **odznaczające się przyjemnym smakiem**

## Pergenol'owe Pastylki

do powolnego rozpuszczania w ustach. Wytwarzają one w zetknięciu ze śliną nadtlenek wodoru, działający odświeżająco i dezynfekująco na jamę ustną; **ochraniają zęby od psucia się i gnicia**. Rurka 50 kop. W sprzedaży we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Akc. Tow. Przetworów Chemicznych dawniej Henryk Byk, Paryż — Berlin — Londyn. 3005



## Zimowe zapasy węgla są zbyteczne!

Olegając wielu życzeniom, dostarczać będziemy przez całą zimę w abonamencie

## brykiety i podpałki

raz w tygodniu — wprost do kuchni — poczynawszy od 100 brykiet — po zwykłej stałej cenie.

Skład węgla **„DRZEWO”** i drzewa p. f.

Przejazd 21 i 80a. — Tel. 17-09 i 28-60. 2977

## Tania biblioteka PUBLICZNA

Tow. „Wiedza”, Rozwadowska № 15

otwarta jest w dni powszednie od godz. 6—8 wiecz., w niedziele i święta od 1—3 po poł. Książki wypożycza się bez zastawu za opłatą 5 kop. miesięcznie. Księgozbiór liczy 5,000 tomów. 2867

## Do wynajęcia zaraz

lub od 1-go Stycznia stajnia na parę koni, wozownia i 2 pokoje. Wiadomość: Sosnowa 19. 4032

## CYRK Devigné

We wtorek 17 października.

OSTATNIA NOWOŚĆ! Po raz pierwszy w Łodzi. **LA DAME BLANCHE** wspaniałe i efektowne widowisko z oświetleniem elektrycznym w wykonaniu p. **Ketty Lee**.

Występy wszechświatowego pogromcy p. Soliatti ze swą grupą **12 Tygrysów i 12 Lwów**

Pierwszy debiut **Braci Taurek** scena marynarska. **OSTATNIE DEBIUTY FRUWAJĄCH DAM.**

Wielki wspaniały balet **RAJ BŁAZNOW** z udziałem 60 osób, pod kierunkiem petersb. baletm. p. ANTONIO ANONS. W sobotę i w niedzielę po dwa wielkie przedstawienia.

## Do sprzedania zaraz

koń z uprzężą, powozik, bryczka, kabriolet, kasa ogniotrwała, różne meble i kury rasowe. Podlesna Nr. 11.

Tamże do wynajęcia rezydencja, składająca się z 11 pokojów, kuchni, wygod, stajni, wozowni i ogrodu w całości lub częściowo. 3978

## Zarząd Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczyńności

ma zaszczyt zawiadomić p.p. członków powierzonej mu instytucji, że 10 (23) października r. b. o godzinie 5 po poł. odbędzie się w sali Łódz. Tow. Kred. przy ul. Średniej № 19.

## Zwyczajne ogólne zebranie członków Towarzystwa

### PORZĄDEK DZIENNY:

1. Sprawozdanie komisji rewizyjnej;
2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1910;
3. Budżet dochodu i rozchodu za rok 1911;
4. Wybór członków Zarządu na miejsce ustępujących na mocy § 18 ustawy. Ustępują według starszeństwa p.p. Karol Klakow, C. Eisenbraun T. Steigert, Rad. Ziegler, Kandydat O. Bernhardt;
5. Wybór członków komisji rewizyjnej na miejsce ustępujących p.p. Oskara Zieglera i Gustawa Klakowa;
6. Określenie wysokości samy, pozostającej do dyspozycji Prezesa Towarzystwa, stosownie do § 24 ustawy;
7. Wniosek Zarządu o wybranie na członków honorowych pani D. Leonhard i panów F. Wutke i K. Klakowa;
8. Wnioski obecnych członków.

UWAGA. Uprasza się p.p. członków o łaskawe okazywanie kart zaproszeń przy podpisywaniu listy przybyłych na zebranie.

3363

Zarząd.

## DO WYDZIERŻAWIENIA

od 1-go Lipca 1912 roku

w domu na rogu **Zielonej i Wólczańskiej** (obecnie koszary) pojedyncze piętra lub cały gmach na cele fabryczne z siłą elektryczną. Wiadomość u rządcy, Zielona Nr. 8.

**ZUPEŁNE WYLECZENIE!** ODCISKI wyleczy zupełnie każdy po użyciu amerykańskiej maści przeciw odciskom „**CORRICIDE DE KEENE**” w cenie 60 k. Zwrać się pieniądze, gdyby wygojenie nie nastąpiło. Zadać we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach, Reprezentacja na całą Rosję: H. Neumann, Łódź, Piotrkowska № 89, Telefon № 16-20. 3644—10—1

## NOWY TEATR KINEMATOGRAFICZNY : „CASINO” w gmachu hotelu „Victoria” Piotrkowska 67.

Dziś zmiana programu między innymi **ŻYWY TRUP** dramat Lwa Tolstoja